

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

HOÀNG TRUNG VĨNH

**PHÁT TRIỂN CHUỖI GIÁ TRỊ HỒNG
KHÔNG HẠT TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BA BÈ,
TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN – 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

HOÀNG TRUNG VĨNH

**PHÁT TRIỂN CHUỖI GIÁ TRỊ HỒNG
KHÔNG HẠT TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BA BÈ,
TỈNH BẮC KẠN**

**Ngành: Phát triển nông thôn
Mã số ngành: 8.62.01.16**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: TS. Đỗ Xuân Luận

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn là trung thực, khách quan và chưa từng dùng để bảo vệ lấy bất kỳ học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn, các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2018

Tác giả luận văn

Hoàng Xuân Vĩnh

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, chỉ bảo tận tình của các thầy cô giáo, sự giúp đỡ, động viên của bạn bè, đồng nghiệp và gia đình.

Nhân dịp hoàn thành luận văn, cho phép tôi được bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc đến thầy giáo hướng dẫn **TS. Đỗ Xuân Luận** đã tận tình hướng dẫn, dành nhiều công sức, thời gian và tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới Phòng Đào tạo, Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, thực hiện đề tài và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn tập thể lãnh đạo, cán bộ viên chức của UBND huyện Ba Bể, Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện đã giúp đỡ và tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài.

Xin chân thành cảm ơn gia đình, người thân, bạn bè, đồng nghiệp đã tạo mọi điều kiện thuận lợi và giúp đỡ tôi về mọi mặt, động viên khuyến khích tôi hoàn thành luận văn./.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2018

Tác giả luận văn

Hoàng Xuân Vĩnh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	ix
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài:	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Ý nghĩa của đề tài:.....	3
3.1. Ý nghĩa trong học tập và nghiên cứu khoa học	3
3.2. Ý nghĩa trong thực tiễn:	3
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	4
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản về chuỗi giá trị.....	4
1.1.2. Các công cụ phân tích chuỗi giá trị.....	14
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến chuỗi giá trị cây ăn quả	17
1.1.4. Ý nghĩa của phân tích chuỗi giá trị	19
1.2. Cơ sở thực tiễn của đề tài.....	21
1.2.1. Tình hình nghiên cứu chuỗi giá trị trên thế giới	21
1.2.2. Nghiên cứu về chuỗi giá trị ở Việt Nam.....	23
1.2.3. Những bài học kinh nghiệm về phát triển chuỗi giá trị	26
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	28
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	28
2.2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	28
2.2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	28

2.2.2. Phạm vi nghiên cứu.....	28
2.3. Nội dung nghiên cứu.....	28
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	29
2.4.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	29
2.4.2. Phương pháp chọn mẫu điều tra.....	29
2.4.3. Phương pháp phân tích dữ liệu.....	30
2.5. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích.....	30
2.5.1. Các chỉ tiêu kinh tế.....	30
2.5.2. Phương pháp phân tích chi phí lợi nhuận trong chuỗi.....	32
CHƯƠNG 3. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN.....	34
3. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu:.....	34
3.1. Điều kiện tự nhiên huyện Ba Bể.....	34
3.1.2. Đặc điểm kinh tế- xã hội.....	35
3.2. Thực trạng phát triển chuỗi giá trị hồng không hạt trên địa bàn huyện Ba Bể.....	42
3.2.1. Tình hình sản xuất hồng không hạt tại huyện Ba Bể.....	42
3.2.2. Thực trạng chuỗi giá trị hồng không hạt tại huyện Ba Bể.....	45
3.2.3. Xác định sự phân phối lợi ích của những người tham gia chuỗi.....	50
3.2.4. Phân tích chi phí, lợi nhuận của các tác nhân tham gia vào chuỗi giá trị hồng không hạt tại huyện Ba Bể.....	53
3.3. Phân tích liên kết trong chuỗi giá trị hồng không hạt tại huyện Ba Bể...	68
3.3.1. Liên kết dọc.....	68
3.3.2. Liên kết ngang.....	82
3.3.3. Phân tích thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến chuỗi giá trị hồng không hạt tại huyện Ba Bể giai đoạn 2015 – 2017.....	86
3.4. Đánh giá chung về chuỗi giá trị hồng không hạt huyện Ba Bể.....	90
3.4.1. Phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức.....	90
3.4.2. Một số đánh giá về chuỗi giá trị hồng không hạt ở Ba Bể.....	95

3.5. Một số giải pháp phát triển chuỗi giá trị hồng không hạt tại huyện Ba Bể.....	98
3.5.1. Công tác quy hoạch.....	98
3.5.2.2. Các biện pháp kỹ thuật.....	100
3.5.3. Các biện pháp kinh tế.....	102
3.5.4. Marketing sản phẩm hồng không hạt Ba Bể.....	104
3.5.5. Mở rộng thị trường tiêu thụ.....	106
KẾT LUẬN	108
1. Kết luận.....	108
2.1. Kiến nghị với cấp trên.....	109
2.2. Đối với HTX.....	109
2.3. Khuyến nghị đối với nông dân trồng và thu gom hồng không hạt.....	110
TÀI LIỆU THAM KHẢO	111

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nghĩa đầy đủ
DN	: Doanh nghiệp
GDP	: Tổng sản phẩm quốc nội (Gross Domestic Products)
GlobalGAP	: Global Good Agricultural Practices
GTZ	: Tổ chức hỗ trợ phát triển kỹ thuật Cộng hòa Liên bang Đức KHCN: Khoa học Công nghệ
HTX	: Hợp tác xã
KHKT	: Khoa học Kỹ thuật
Sở NN&PTNT	: Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn SNV: Tổ chức phát triển Hà Lan
UBND	: Ủy ban Nhân dân
VietGAP	: Vietnamese Good Agricultural Practices Province.

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Tình hình sản xuất chăn nuôi của huyện Ba Bể giai đoạn 2015 - 2017.....	39
Bảng 3.2. Diện tích, năng suất và sản lượng một số cây trồng chính của huyện Ba Bể	41
Bảng 3.3. Sản lượng Hồng không hạt ở một số vùng trồng tập trung	43
Bảng 3.4. Năng Suất, sản lượng hồng không hạt huyện Ba Bể qua 3 năm (2015 - 2017).....	44
Bảng 3.5. Thông tin chung của hộ sản xuất.....	53
Bảng 3.6. Kết quả và hiệu quả kinh tế của các hộ nông dân trồng Hồng không hạt (tính BQ/1 ha).....	55
Bảng 3.7. Thông tin chung của hộ thu gom.....	56
Bảng 3.8. Lợi nhuận của người thu gom hồng không hạt.....	58
Bảng 3.9. Kết quả và hiệu quả kinh tế của các hộ bán buôn hồng không hạt (tính BQ/1 tấn hồng không hạt)	60
Bảng 3.10. Kết quả và hiệu quả kinh tế của các hộ bán lẻ.....	63
Bảng 3.11. Chi phí và lợi nhuận của HTX chế biến nông sản.....	66
Bảng 3.12. Nội dung liên kết giữa hộ sản xuất và hộ thu gom.....	68
Bảng 3.13. Tình hình liên kết tiêu thụ giữa nông dân trồng hồng không hạt với hộ thu gom	69
Bảng 3.15. Lý do hộ nông dân trồng hồng không hạt tham gia liên kết với hộ thu gom.....	70
Bảng 3.16. Lý do hộ nông dân trồng hồng không hạt không tham gia liên kết với các tác nhân khác	71
Bảng 3.17. Tình hình phá vỡ cam kết và hình thức xử lý giữa hộ nông dân và hộ thu gom.....	72
Bảng 3.18. Lợi ích nhận được khi hộ nông dân liên kết với hộ thu gom	73

Bảng 3.19: Nội dung liên kết giữa hộ sản xuất và HTX chế biến hồng không hạt sấy giòn.....	74
Bảng 3.20. Tình hình liên kết tiêu thụ hồng không hạt giữa nông dân với cơ sở chế biến	75
Bảng 3.21. Lý do hộ nông dân trồng hồng không hạt tham gia liên kết với cơ sở chế biến.....	76
Bảng 3.22. Lý do hộ nông dân trồng hồng không hạt không tham gia liên kết với các tác nhân khác	77
Bảng 3.23. Tình hình phá vỡ cam kết và hình thức xử lý giữa hộ nông dân và cơ sở chế biến	78
Bảng 3.24. Lợi ích nhận được khi hộ nông dân liên kết với cơ sở chế biến ..	79
Bảng 3.25. Tình hình liên kết tiêu thụ giữa hộ thu gom và cơ sở chế biến	79
Bảng 3.24. Tình hình liên kết tiêu thụ giữa hộ thu gom và cơ sở chế biến	80
Bảng 3.25. Lý do hộ thu gom hồng không hạt tham gia liên kết với cơ sở chế biến.....	81
Bảng 3.26. Lợi ích khi tiêu thụ đầu ra của hộ thu gom.....	81
Bảng 3.27. Nội dung liên kết giữa nông dân trồng hồng không hạt với hộ nông dân trồng hồng không hạt.....	82
Bảng 3.28. Tình hình phá vỡ cam kết và hình thức xử lý giữa hộ nông dân và hộ nông dân	83
Bảng 3.29: Lợi ích nhận được khi hộ nông dân liên kết với hộ nông dân.....	84
Bảng 3.30. Nội dung liên kết giữa hộ thu gom và hộ thu gom.....	84
Bảng 3.31. Tình hình phá vỡ cam kết và hình thức xử lý giữa hộ thu gom và hộ thu gom.....	85
Bảng 3.32. Lợi ích nhận được khi hộ thu gom liên kết với hộ thu gom.....	86